

АНАЛІЗ РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ БАНКІВ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ЕІТ

Рейтингова система банків представляє собою новий продукт банківської справи на ринку економічної і статистичної інформації, що є необхідним для підвищення ефективності діяльності банків. Рейтингова оцінка банків дозволяє визначити банк, в який можна надійно вкласти кошти, визначити партнерів на міжбанківському ринку, що зможуть розраховуватись по своїм зобов'язанням. Але, нажаль, зараз в Україні системи оцінки діяльності банківських установ широко не використовуються. Серед фахівців банківської справи не має єдиної думки щодо параметрів рейтингової системи, яка б відповідала поточним потребам. Тому, доцільно розробити альтернативні методики оцінки діяльності, які б відзначалися простотою розрахунків, були б достатньо об'єктивними і результати розрахунків яких були б доступні широкому колу споживачів.

Отже, результатом дослідження рейтингової системи є методика «Рейтингова оцінка банків» («РОБ»), що є власною розробкою автора на основі синтезу відомих методів рейтингового оцінювання Кромонава та CAMEL.

Для визначення кредитного рейтингу банку прораховується дванадцять показників, об'єднаних у п'ять груп:

- 1) K1, K2 – ліквідність;
- 2) K3, K4 – достатність капіталу;
- 3) K5, K6, K7 – якість активів;
- 4) K8, K9 – якість пасивів;
- 5) K10, K11, K12 – рентабельність.

Групи мають наступні ваги: ліквідність – 30%; достатність капіталу – 18%; якість активів – 17%; якість пасивів – 13%; рентабельність – 22%. Методика припускає присвоєння балів кожному коефіцієнту.

За сумарним значенням набраних балів визначається значення кредитного рейтингу:

C3, C2, C1 – ($150 < F \leq 400$) - найнижчий, дуже низький, низький ступінь фінансової надійності відповідно;

B3, B2, B1 – ($400 < F \leq 850$) - достатній, гарний, дуже гарний ступінь фінансової надійності відповідно;

A3, A2, A1 – ($850 < F \leq 1000$) - високий, дуже високий та найвищий ступінь фінансової надійності відповідно.

Методика «РОБ» дозволяє визначити рейтинг банків на основі загальнодоступної інформації, що і є перевагою над приведеними методиками, показники яких не повністю адаптовані для українських банків, так як практично відсутні різного роду експертні служби, що на професійному рівні могли б займатися збором, узагальненням, систематизацією і публікацією матеріалів у масштабі держави, що відбивають діяльність комерційних банків, як це робиться в розвинутих країнах світу